
VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY Bf

pro pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru proti riziku nezaplacení

Tyto Všeobecné pojistné podmínky nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2019.

Článek I. – Základní ustanovení

1. Tyto Všeobecné pojistné podmínky „Bf“ (dále jen „pojistné podmínky“) upravují podmínky pojištění pohledávek z vývozního dodavatelského úvěru proti riziku nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo tržně nezajistitelných komerčních rizik (dále jen „pojištění“). Pojistné podmínky tvoří součást pojistné smlouvy. Pojistná smlouva dle těchto pojistných podmínek se uzavírá pro pojištění pohledávek ze smlouvy o vývozu, resp. pro pojištění pohledávek z akreditivu, které byly pojištěnému postoupeny vývozcem bez možnosti uplatnění regresu na vývozce.
2. Pojištění poskytuje Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. v souladu se zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“).
3. Pojištění se vztahuje na jednotlivou smlouvu o vývozu, u níž délka dodavatelského úvěru, který poskytuje vývozce zahraničnímu kupujícímu, je obvyklá pro daný charakter smlouvy o vývozu a zemi a je kratší než dva roky.
4. Pokud vývozce nebo osoba jednající za vývozce nebo jménem vývozce při sjednání smlouvy o vývozu porušila ustanovení zvláštního zákona¹, má pojistitel právo odmítnout pojištění rizika nezaplacení úvěru podle těchto pojistných podmínek.
5. Pojištění podle těchto pojistných podmínek se uzavírá jako pojištění škodové.
6. Pro pojištění podle těchto pojistných podmínek se nepoužijí ustanovení § 2791, 2792 a 2805 občanského zákoníku.

¹ §331 a násl. Zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění

Článek II. – Vymezení pojmů

1. Pro účely těchto pojistných podmínek a pojistné smlouvy se rozumí:
 - a) **pojistitelem** Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.,
 - b) **pojistníkem** osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu; nestanoví-li pojistná smlouva jinak, je pojistník současně i pojištěným,
 - c) **pojištěným** banka, pobočka zahraniční banky nebo finanční instituce popř. jiný subjekt, na který vývozce úplatně postoupil písemnou smlouvou pojištěnou pohledávku ze smlouvy o vývozu bez možnosti uplatnění regresu na vývozce,
 - d) **oprávněnou osobou** osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění,
 - e) **vývozcem** osoba, která uskutečňuje vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky, nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle občanského zákoníku, nebo zahraniční společnost,
 - f) **dovozcem** zahraniční osoba uskutečňující dovoz z České republiky podle smlouvy o vývozu,
 - g) **veřejnoprávním dovozcem** dovozce, který je pověřený výkonem státní moci nebo veřejné správy, a který nemůže být právně prohlášen neschopným plnit své závazky, zejména ministerstvo financí, centrální banka, územně samosprávné jednotky všech stupňů, jiné veřejné instituce, nebo zahraniční osoby, jejichž ovládací osobou je stát, územně samosprávný celek nebo orgán veřejné správy,
 - h) **vývozním dodavatelským úvěrem** poskytnutí časového odstavu mezi splněním závazku vývozce a povinností dovozce zaplatit vývozci za jeho plnění poskytnuté podle smlouvy o vývozu,
 - i) **smlouvou o vývozu** smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o vývozu zboží nebo služeb, nebo o vývozu zboží a služeb,
 - j) **vývozem** dodání zboží nebo poskytnutí služeb nebo dodání zboží a poskytnutí služeb dovozci podle smlouvy o vývozu za účelem užití mimo území České republiky,
 - k) **zahraniční osobou** fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky,
 - l) **zahraniční společností** právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle občanského zákoníku, ovládá tím, že se na základním kapitálu společnosti přímo či nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat většinu členů představenstva, dozorčí rady nebo správní rady nebo jiného obdobného vedoucího orgánu společnosti,
 - m) **spoluúčastí** podíl oprávněné osoby na škodách krytých pojištěním, vyjádřený v procentech.
2. Ustanovení pojistných podmínek, která se vztahují na dovozce, platí přiměřeně i na veřejnoprávního dovozce, s výjimkou ustanovení článku VII. odst. 2 písm. a).

Článek III. – Předmět pojištění

1. Předmětem pojištění jsou pohledávky pojištěného na úhradu závazků ze smlouvy o vývozu specifikované v pojistné smlouvě (dále jen „pojištěná pohledávka“); konkrétní typ dokumentu, který musí prokázat vznik pohledávky vývozce za dovozce ze smlouvy o vývozu a řádné plnění závazků vývozce ze smlouvy o vývozu vůči dovozci a který je akceptován pojištěným, stanoví pojistná smlouva.
2. Pokud je podle smlouvy o vývozu dovozce povinen hradit své závazky ze smlouvy o vývozu formou splátek, považuje se pro účely pojištění každá z těchto splátek za samostatnou pojištěnou pohledávku.
3. Podle podmínek a v rozsahu stanoveném v pojistné smlouvě jsou předmětem pojištění rovněž náklady pojištěného spojené s financováním pojištěných pohledávek v průběhu čekací doby („náklady na refinancování“).
4. Pojištění dále kryje kurzové riziko pohybu měnového kurzu české koruny vůči měně, v níž je dodavatelský úvěr poskytnut, v případě pojistného plnění (článek VIII. odst. 11 pojistných podmínek).
5. Není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak, pojištění se nevztahuje na pohledávky na úhradu úroků z prodlení, smluvní pokuty, nároky na náhradu škody a jiné pohledávky a nároky pojištěného vyplývající ze smlouvy o vývozu, které mají sankční povahu.

Článek IV. – Smlouva o příslibu pojištění

1. Ve smlouvě o příslibu pojištění se pojistitel zavazuje uzavřít po splnění dohodnutých podmínek a v dohodnuté době pojistnou smlouvu a zabezpečit rezervaci potřebné pojistné kapacity.
2. Žadatel o pojištění je povinen zaplatit za poskytnutí příslibu pojištění poplatek stanovený ve smlouvě o příslibu pojištění.
3. Pojistitel není povinen uzavřít pojistnou smlouvu, došlo-li, podle uvážení pojistitele, k významné změně podmínek a okolností zvyšujících rizikovost pojištění, z nichž pojistitel vycházel při uzavření smlouvy o příslibu pojištění, zejména k výraznému zhoršení finanční situace dovozce nebo žadatele, nebo k výraznému zhoršení rizikovosti země, do které je vývoz určen nebo země související s realizací smlouvy o vývozu.
4. Žadatel je po dobu platnosti smlouvy o příslibu pojištění vázán povinnostmi dle těchto pojistných podmínek obdobně jako pojištěný.
5. Práva a povinnosti smluvních stran ze smlouvy o příslibu pojištění se řídí ustanoveními občanského zákoníku, zejména pak ustanoveními § 1785 až 1788 o smlouvě o smlouvě budoucí.

Článek V. – Pojistná smlouva

1. Pojistná smlouva stanoví mimo obvyklé náležitosti zejména vznik a zánik pojištění, výši pojistného a spoluúčasti a určení osoby dovozce.
2. Pojistná smlouva musí být podepsána pojistitelem, pojistníkem a vývozcem. Nestanoví-li pojistná smlouva jinak, je pojistník současně i pojištěným. Vývozce svým podpisem uznává svá práva a povinnosti, včetně povinnosti uhradit pojistiteli škodu, která mu vznikla vyplacením pojistného plnění v případě, že k pojistné události došlo z důvodu nesplnění povinností vývozce stanovených těmito pojistnými podmínkami a pojistnou smlouvou. Nestanoví-li pojistná smlouva jinak, je pojistník povinen zaplatit sjednané pojistné jednorázově, a to v době určené pojistnou smlouvou. Výše pojistného se sjedná v závislosti na rozsahu pojištěného rizika (objem vývozu), sjednaných platebních podmínkách, způsobu zajištění plateb, ohodnocení charakteru a rizikovosti dovozce, ohodnocení rizikovosti země nebo teritorií souvisejících s plněním smlouvy o vývozu a výši spoluúčasti. Sjednaná výše pojistného již v sobě zahrnuje možné zvýšení nebo snížení pojistného rizika a je neměnná po celou dobu trvání pojištění. Pojistným rizikem se v této souvislosti rozumí klasifikace zemí podle míry vývozního úvěrového rizika, resp. zařazení zemí do jednotlivých rizikových kategorií stanovených pojistitelem.
3. Spoluúčast činí 5 %, nestanoví-li pojistná smlouva jinak. K pokrytí rizika vyplývajícího ze stanovené spoluúčasti nesmí být sjednáno jiné pojištění a oprávněná osoba je povinna podílet se na sjednané spoluúčasti alespoň polovinou její výše.
4. Vzájemné peněžní závazky mezi pojistitelem a pojistníkem, popřípadě pojištěným jsou splatné v českých korunách, nestanoví-li pojistná smlouva jinak. K přepočtu z jiné měny pro účely určení výše pojistného se použije kurz uvedený v pojistné smlouvě, jinak kurz České národní banky platný v den podpisu pojistné smlouvy.
5. Pojistné, poplatek za poskytnutí příslibu pojištění, poplatek za vystavení pojistné smlouvy, jakož i jiné peněžní závazky vůči pojistiteli se hradí na základě faktury vystavené pojistitelem, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.
6. V případě odchylné úpravy v pojistné smlouvě má vždy přednost znění pojistné smlouvy před zněním pojistných podmínek.
7. Přijetí nabídky Pojistné smlouvy dodatkem nebo odchylkou, i když podstatně neměnění podmínky nabídky, dle § 1740 odst. 3 občanského zákoníku je vyloučeno.

Článek VI. – Trvání pojištění (pojistná doba)

1. Pojištění vzniká dnem zaplacení pojistného, ne však dříve než dnem postoupení pojištěné pohledávky vývozcem na pojištěného, pokud pojistná smlouva nestanoví den dřívější, nejdříve však dnem uzavření pojistné smlouvy. Pojistná smlouva může stanovit další podmínky pro vznik pojištění.
2. Kromě případů stanovených v obecně závazných právních předpisech, pojistné smlouvě nebo v ostatních ustanoveních těchto pojistných podmínek, zaniká pojištění též úplným zaplacením pojištěných pohledávek anebo, pokud nastane pojistná událost, rozhodnutím pojistitele o pojistném plnění pro poslední pojištěnou pohledávku.
3. Pojištění nezaniká dnem odmítnutí pojistného plnění (není-li v pojistné smlouvě sjednáno jinak).

Článek VII. – Pojistná událost

1. Pojistnou událostí je dílčí nebo úplné nezaplacení pojištěné pohledávky ke dni splatnosti, a ani v průběhu čekací doby (karenční doba), je-li stanovena, pokud dojde k nezaplacení ze strany dovozce přímo a výlučně v důsledku jedné nebo více příčin uvedených v odstavci 2 (komerční riziko) nebo odstavci 3 (teritoriální riziko) tohoto článku (pojistné nebezpečí). V pojistné smlouvě lze dohodnout omezení pojištění na události uvedené v odstavci 3 tohoto článku.
2. Příčinami představujícími komerční riziko se rozumí:
 - a) platební neschopnost dovozce, zejména rozhodnutí o úpadku nebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dovozce, nebo jiné skutečnosti, kterým právní řád v zemi dovozce přiznává stejné nebo obdobné právní důsledky platební neschopnosti (platební neschopnost),
 - b) odepření zaplacení pojištěné pohledávky dovozcem bez právního důvodu (platební nevůle).
3. Příčinami představujícími teritoriální riziko se rozumí:
 - a) administrativní rozhodnutí nebo legislativní opatření nebo intervence orgánů cizí země, které bez zavinění dovozce nebo bez jeho podnětu znemožní zaplacení pojištěné pohledávky dovozcem,
 - b) jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, popřípadě pojištěného včetně opatření a rozhodnutí orgánů Evropské unie, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, pokud jeho účinky nejsou kryty jiným způsobem příslušnou vládou,
 - c) nemožnost, zdržení nebo omezení převodu nebo konverze plateb v důsledku politických událostí, legislativních nebo administrativních opatření nebo vážných ekonomických potíží země dovozce anebo v zemi, jejímž prostřednictvím mají být provedeny platby (zejména prohlášení platební neschopnosti země, vyhlášení moratoria plateb nebo zavedení devizového režimu znemožňujícího konverzi domácí měny nebo jinak omezujícího převod plateb do zahraničí nebo konverzi měny) za podmínky, že dovozce složil příslušnou protihodnotu dlužné částky v domácí měně a provedl všechna nezbytná opatření k převodu plateb nebo konverzi měny,

- d) jiné politické události v zemi dovozce, zejména válka, revoluce, povstání, občanská válka, občanské nepokoje, generální stávká,
 - e) přírodní katastrofa v zemi dovozce,
 - f) nezaplacení pojištěné pohledávky veřejnoprávním dovozcem.
4. V případě platební neschopnosti vznikne pojištná událost dnem, kdy pojištěný oznámí pojistiteli existenci příčiny podle odstavce 2 písm. a) doručením vyplněného formuláře pojistitele Oznámení o hrozbě pojištné události a současně doloží, že řádně a včas přihlásil pojištěné pohledávky v insolvenčním řízení nebo v řízeních podle odstavce 2 písm. a). Pojištěný má právo vyžádat si od pojistitele konzultaci ohledně kroků nutných pro řádné přihlášení pojištěné pohledávky.
 5. V případě platební nevěle a teritoriálního rizika vznikne pojištná událost uplynutím čekací doby v trvání šesti měsíců ode dne, kdy pojištěný oznámí pojistiteli existenci příčiny podle odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3 doručením vyplněného formuláře pojistitele Oznámení o hrozbě pojištné události. Pojistitel může jednostranným rozhodnutím čekací dobu zkrátit.

Článek VIII. – Pojištné plnění

1. Pojistiteli vznikne povinnost poskytnout pojištné plnění vznikem pojištné události.
2. Pojistitel neposkytne pojištné plnění pokud výše neuhrazené pojištěné pohledávky nepřesáhne částku sto tisíc korun českých, nestanoví-li pojištná smlouva jinak.
3. Pojistiteli nevznikne povinnost poskytnout pojištné plnění, pokud pojištěný doručí pojistiteli Oznámení o hrozbě pojištné události později, než šest měsíců ode dne vzniku prodlení dovozce z příčin podle článku VII. odst. 2 nebo 3. V případě, že pojištěný s předchozím písemným souhlasem pojistitele prodlouží dovozci dobu splatnosti pojištěné pohledávky, považuje se pro účely podání Oznámení o hrozbě pojištné události za rozhodný nově sjednaný termín splatnosti.
4. Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu poté, kdy obdrží Oznámení o hrozbě pojištné události zahájit šetření nutné k potvrzení nároku pojištěného a k zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit. Pojistitel ukončí šetření, bude-li to možné nebo nedohodnou-li se strany jinak, do jednoho měsíce ode dne vzniku pojištné události. Výsledky šetření uvede pojistitel v Rozhodnutí o pojištném plnění.
5. Pro účely šetření pojištné události a zjištění výše neuhrazené pojištěné pohledávky je pojištěný povinen předložit pojistiteli příslušné doklady, listiny a jiné důkazy, které si pojistitel vyžádal k posouzení, rozhodné pro vznik a výši jeho nároku na výplatu pojištného plnění, zejména vznik pojištné události a důvod jejího vzniku, oprávněnost nároku za dovozcem, výši neuhrazené pojištěné pohledávky, doklady o zaplacení pojištného. Pojištěný je dále povinen předložit platnou pojištnou smlouvu nebo pojistku spolu s veškerými dalšími doklady a údaji, které si pojistitel vyžádá.
6. Pojistitel si vyhrazuje právo ověřit si pravdivost a přesnost předložených dokladů a všech pojištěným uváděných údajů a informací, které pojistitel považuje pro účely šetření za významné či nutné.
7. Pro účely zjištění výše neuhrazené pojištěné pohledávky se jako základ pojištného plnění stanoví neuhrazená částka pojištěné pohledávky ke dni rozhodnutí o pojištném plnění, snížená o veškerá plnění přijatá pojištěným na úhradu nebo ke krytí škody z neuhrazené pojištěné pohledávky před dnem rozhodnutí o pojištném plnění. Předmětem pojištného krytí není ušlý zisk pojištěného.

8. Výše neuhrazené pojištěné pohledávky podle odstavce 7 tohoto článku se snižuje o výši vzájemných započitatelných pohledávek dovozce a pojištěného, jejichž oprávněnost pojištěný uznal anebo které byly dovozci pravomocně přiznány v soudním či rozhodčím řízení, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.
9. Pojistné plnění se stanoví ve výši neuhrazené pojištěné pohledávky stanovené podle odstavce 7 tohoto článku a snížené podle odstavce 8 tohoto článku a dále snížené o výši sjednané spoluúčasti.
10. Nebylo-li mezi pojištěným a pojistitelem dohodnuto jinak, při stanovení výše a dne výplaty pojistného plnění vychází pojistitel vždy z původního dne splatnosti jednotlivých pojištěných pohledávek. Pokud pojištěný na základě příslušného ustanovení smlouvy o vývozu učiní pojištěné pohledávky nebo jejich části předčasně splatnými, nejsou tyto změny vůči pojistiteli účinné a při stanovení výše a dne výplaty pojistného plnění k nim pojistitel nepřihlíží.
11. Pojistné plnění se poskytuje v české měně. Vzhledem k čl. III. odst. 4 se pro přepočítání z jiné měny použije kurz České národní banky platný ke dni rozhodnutí o pojistném plnění.
12. Pojistné plnění je splatné do patnácti dnů od data rozhodnutí o pojistném plnění.

Článek IX. – Výluhy z pojištění, odmítnutí a snížení pojistného plnění

1. Pojistiteli nevzniká povinnost poskytnout pojistné plnění (výluhy z pojištění)
 - a) pokud dojde bez předchozího písemného souhlasu pojistitele k převodu práv vyplývajících ze smlouvy o vývozu na jinou osobu,
 - b) jestliže bez předchozího písemného souhlasu pojistitele se za trvání pojištění stanou pojištěný a dovozce ekonomicky nebo personálně propojenými osobami, kdy jedna osoba se podílí přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole nebo základním kapitálu druhé osoby; účastí na základním kapitálu se rozumí držení akcií nebo podílu představujících nejméně 10 % základního kapitálu příslušné osoby,
 - c) byla-li pojištěná pohledávka popřena insolvenčním správcem a nebyla jí dodatečně uznána nebo popřená pojištěná pohledávka nebyla uznána rozhodnutím soudu, pokud k popření pojištěné pohledávky nedošlo na základě zjevně diskriminačního jednání insolvenčního správce nebo soudu; v takovém případě bude pojistitel postupovat analogicky podle článku VII. odst. 3 písm. a),
 - d) nespĺňuje-li pojištěná pohledávka právním předpisem stanovené, resp. dle obchodních zvyklostí používané náležitosti a tento nedostatek měl podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejích následků anebo na zjištění nebo určení výše pojistného plnění.
2. Pojistitel má právo odmítnout pojistné plnění, pokud oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na pojistné plnění vědomě nepravdivé nebo hrubě zkrleslené údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této události zamlčí.
3. Pojistitel má právo snížit v odpovídajícím rozsahu pojistné plnění, pokud bylo neuhrazení pojištěné pohledávky přímo či nepřímo způsobeno:

- a) pojištěným nebo osobou jednající za něj nebo jeho jménem, zejména porušením právních předpisů platných v zemi dovozce nebo v zemi, jejímž prostřednictvím byla (popřípadě měla být) provedena platba,
- b) pokud pojištěný porušil povinnosti vůči pojistiteli stanovené v pojistné smlouvě, pojistných podmínkách a příslušných ustanoveních obecně závazných právních předpisů týkajících se pojištění a toto porušení mělo podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejích následků anebo na zjištění nebo určení výše pojistného plnění.

Článek X. – Převod práv

1. Současně s částečnou nebo úplnou výplatou pojistného plnění je pojistitel oprávněn požadovat, aby na něho pojištěný převedl, postoupil anebo mu jinak přenechal způsobem účinným vůči dovozci peněžní nároky vůči dovozci. Pojištěný je povinen na žádost pojistitele s tímto současně převést, postoupit anebo jinak přenechat všechna práva s těmito nároky spojená, zejména práva ze záruk nebo jiných forem zajištění.
2. Pojištěný je bez ohledu na postoupení nároků vždy povinen umožnit pojistiteli vymáhat plnění z pojištěné pohledávky vůči dovozci. Za tím účelem je pojištěný povinen bez zbytečného odkladu předat pojistiteli veškeré dokumenty vztahující se k pojištěné pohledávce a poskytnout pojistiteli potřebnou součinnost.
3. Z důvodů účelnosti vymáhání pojištěných pohledávek nebo zjednodušení právního postupu proti dovozci může pojistitel pověřit pojištěného nebo jím určenou osobu vymáháním pojištěných pohledávek proti dovozci, popř. proti osobám poskytujícím zajištění pojištěné pohledávky nebo příslušných peněžních nároků. Pojistitel se zavazuje uhradit pojištěnému účelně vynaložené náklady na vymáhání pojištěné pohledávky, a to na základě jejich řádného vyúčtování a doložení ze strany pojištěného.
4. Plnění poskytnutá dovozcem nebo třetí osobou na úhradu pojištěné pohledávky poté, co pojistitel poskytne pojistné plnění, náleží pojistiteli a pojištěný je povinen o těchto plněních pojistitele neprodleň informovat a postoupit tato plnění pojistiteli do pěti dnů od jejich obdržení.
5. Pokud nebudou z důvodů účelnosti vymáhání pojištěné pohledávky převedena dle odst. 1 práva pojištěného na pojistitele smlouvou o postoupení pojištěné pohledávky, uzavřou pojištěný a pojistitel smlouvu o úpravě práv a povinností, v níž upraví vzájemná práva a povinnosti při vymáhání pojištěné pohledávky.

Článek XI. – Povinnosti pojištěného

1. Pojištěný je povinen:

- a) postupovat v souvislosti s pojištěnou pohledávkou s náležitou péčí, obezřetností při zohlednění mezinárodních obchodních zvyklostí a starat se o pojištěnou pohledávku a s ní spojená rizika s odbornou péčí tak, jako by nebyl pojištěn,
- b) poskytovat pojistiteli přesné a pravdivé informace o své ekonomické situaci, finančním a právním stavu a všechny informace, které jsou mu známy, o ekonomické situaci, finančním a právním stavu vývozce a dovozce, a to i bez vyzvání pojistitele,
- c) neuzavřít následnou dohodu s dovozcem po uzavření smlouvy o vývozu, která zabraňuje, zdržuje nebo omezuje úhradu pojištěné pohledávky,
- d) na žádost pojistitele podniknout vůči dovozci právní kroky vedoucí k uhrazení pojištěné pohledávky, včetně podání návrhu na zahájení soudního nebo jiného řízení proti dovozci o zaplacení pojištěné pohledávky,
- e) vykonávat samostatně nebo po dohodě s pojistitelem všechna účelná opatření k zamezení vzniku pojistné události nebo zvětšení jejího rozsahu, zejména včas a řádně uplatnit své nároky a důsledně vymáhat splatné pojištěné pohledávky; pojištěný je odpovědný za snížení dobytosti či právní vymahatelnosti pojištěných pohledávek z důvodu jejich pozdního uplatnění u soudu nebo u jiného příslušného orgánu,
- f) koordinovat s pojistitelem postup za účelem odvrácení hrozby pojistné události nebo zmírnění jejích následků a činit veškeré kroky vůči dovozci nebo třetí osobě s předchozím souhlasem pojistitele; pokud pojistitel ve lhůtě 10 pracovních dnů od obdržení žádosti pojištěného nesdělí pojištěnému své vyjádření k navrženému postupu nebo se s pojištěným nedohodne na jiné lhůtě, ve které mu své vyjádření poskytne, má se za to, že s navrženým postupem vyjádřil souhlas,
- g) neprodleně informovat pojistitele o sjednání souběžného pojištění proti stejnému nebo obdobnému riziku u jiného pojistitele,
- h) majetkově se podílet na pojištěném riziku v rozsahu sjednané spoluúčasti a nesjednat na spoluúčast jiné pojištění,
- i) zaslat dovozci v případě nezaplacení pojištěné pohledávky nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne splatnosti písemnou upomínku a o nezaplacení pojištěné pohledávky bez odkladu informovat pojistitele,
- j) uzavřít současně s výplatou pojistného plnění na návrh pojistitele smlouvu o postoupení pojištěné pohledávky, za niž pojistitel poskytne pojistné plnění, nebo v souladu s článkem X. uzavřít smlouvu o úpravě práv a povinností,
- k) umožnit pojistiteli uplatnění nároků, zejména nároků na náhradu škody, náležejících pojištěnému,
- l) vrátit pojistiteli již vyplacené pojistné plnění, pokud znemožnil uplatnění práv postoupených pojistiteli nebo jejichž postoupení pojistiteli odmítl nebo znemožnil pojistiteli jejich řádné uplatnění nebo ztížil dobytost pojištěných pohledávek, za něž pojistitel vyplatil pojistné plnění,
- m) vrátit pojistiteli již vyplacené pojistné plnění, pokud bylo poskytnuto na základě neúplných nebo nepravdivých informací pojištěného nebo bez skutečného nároku na výplatu pojistného plnění nebo tento dodatečně pominul nebo vyšlo najevo, že došlo k okolnostem podle článku IX.,

- n) v případě insolvenčního řízení (popřípadě řízení, kterému právní řád v zemi dovozce přiznává obdobné právní následky) řádně a včas do něho přihlásit pojištěné pohledávky; pojištěný má právo vyžádat si od pojistitele konzultaci ohledně kroků nutných pro řádné přihlášení pojištěné pohledávky.
2. Bez předchozího písemného souhlasu pojistitele pojištěný nesmí:
- a) dohodnout s dovozcem změnu podmínek smlouvy o vývozu (zejména změnu v termínech nebo výši jednotlivých splátek),
 - b) využít svého práva umožňujícího učinit splatnými i dosud nesplatné pojištěné pohledávky vůči dovozci (akcelerace dluhu) v případě, že se dovozce nachází v prodlení s plněním svých závazků,
 - c) zřídit zástavní právo k pojištěným pohledávkám nebo tyto pohledávky jiným způsobem zatížit,
 - d) postoupit pojištěné pohledávky na třetí osobu.

Článek XII. – Povinnosti vývozce

Vývozce je povinen:

- a) postupovat při sjednávání smlouvy o vývozu s náležitou péčí, obezřetností při zohlednění mezinárodních obchodních zvyklostí, zejména dbát na přesnou a právně závaznou identifikaci smluvních subjektů, sjednat vhodnou doložku o volbě rozhodného práva a upravit způsob řešení sporů,
- b) dodržovat podmínky smlouvy o vývozu a příslušné právní předpisy platné v zemi dovozce nebo v zemi, jejímž prostřednictvím byla (popřípadě měla být) provedena platba,
- c) nepoužít jakékoli ustanovení smlouvy o vývozu nebo související dokumentace nebo sjednání podmínek smlouvy o vývozu, které se odchyľují od mezinárodních zvyklostí, které omezují práva pojištěného nebo možnost jejich uplatnění a vymáhání,
- d) neprodleně informovat pojistitele a odmítnout plnění ze smlouvy o vývozu v případě, že nastaly okolnosti, které jsou vývozci známy, a které mohou vést ke vzniku pojistné události nebo zvýšení jejího rozsahu nebo mohou ovlivnit závazky pojistitele plynoucí z pojistné smlouvy,
- e) zabezpečit řádně svá práva vůči dovozci, jeho ručitelům a třetím osobám a dbát, aby smlouva o vývozu nebo jiná ujednání s dovozcem nebo třetí osobou neomezovala případné nároky pojistitele nebo neztížila jejich uplatnění,
- f) zabezpečit řádné pojištění předmětu vývozu (proti krádeži, zničení, ztrátě apod.) a to až do doby převzetí dodávky dovozcem v návaznosti na dodací podmínky sjednané mezi vývozcem a dovozcem ve smlouvě o vývozu,
- g) neuzavřít následnou dohodu s dovozcem po uzavření smlouvy o vývozu, která zabraňuje, zdržuje nebo omezuje úhradu pojištěné pohledávky,
- h) na žádost pojistitele podniknout vůči dovozci veškerá účinná opatření vedoucí k uhrazení pojištěné pohledávky, zamezení vzniku pojistné události nebo zvětšení jejího rozsahu,

- i) poskytnout součinnost pojistiteli při vymáhání pojištěné pohledávky vůči dovozci, včetně poskytnutí veškeré dokumentace vztahující se k pojištěné pohledávce a plnění smlouvy o vývozu a účasti vývozce v soudních řízeních zahájených za účelem vymožení pojištěné pohledávky,
- j) uhradit pojistiteli majetkovou újmu vzniklou výplatou pojistného plnění pojištěnému:
 - i) v případě vzniku pojistné události v souvislosti s porušením povinností vyplývajících z těchto pojistných podmínek, pojistné smlouvy a občanského zákoníku vývozcem,
 - ii) v případě, že nárok na zaplacení pojištěné pohledávky byl zamítnut pravomocným soudním rozhodnutím nebo byl přiznán jen zčásti, a to z důvodu nesplnění smlouvy o vývozu vývozcem nebo z důvodu neoprávněnosti a/nebo soudní nevymahatelnosti pojištěné pohledávky zaviněné vývozcem,
 - iii) pokud vývozce nebo osoba jednající za něj nebo jeho jménem poruší normy a zvyklosti mezinárodního práva, kterými je Česká republika vázána², nebo ustanovení § 331 až 334 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Článek XIII. – Práva a povinnosti pojistitele

1. Pojistitel je povinen:
 - a) provést náležité šetření nutné k zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit,
 - b) uvést výsledky šetření v Rozhodnutí o pojistném plnění a seznámit pojištěného s jeho obsahem,
 - c) vyplatit pojistné plnění ve lhůtě patnácti dnů od data rozhodnutí o pojistném plnění,
 - d) s náležitou péčí uchovávat dokumenty svěřené a poskytnuté pojistiteli.
2. Pojistitel má zejména právo:
 - a) požadovat úhradu pojistného za celou dobu trvání pojištění,
 - b) požadovat od vývozce předložení smlouvy o vývozu, včetně jejích změn a dodatků a související dokumentace; pojistitel přitom neodpovídá za obsah a formu této smlouvy a dokumentů,
 - c) zvýšit pojistnou sazbu a spoluúčast v případě, že smlouva o vývozu nebo související dokumenty uzavřené nebo vystavené pojištěným byly změněny bez předchozího souhlasu pojistitele,
 - d) ověřit si pravdivost a přesnost předložených dokladů a všech pojištěným uváděných údajů a informací při respektování obecně závazných předpisů o bankovním a obchodním tajemství,
 - e) požadovat na pojištěném řádné uplatnění nároků vůči dovozci nebo třetím osobám,

² např. Úmluva o boji proti podplácení zahraničních činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích (Sdělení MZV č. 25/2000 Sbírky mezinárodních smluv).

- f) sjednat s pojištěným, nezávisle na převzetí neuhrazené pojištěné pohledávky po výplatě pojistného plnění, následný postup při vymáhání a inkasu pojištěné pohledávky,
 - g) uplatnit vůči pojištěnému nárok na vrácení vyplaceného pojistného plnění nebo na náhradu škody v případě, že pojistné plnění bylo poskytnuto na základě nepravdivých informací nebo bez skutečného nároku na výplatu pojistného plnění nebo tento dodatečně pominul nebo vyšlo najevo, že došlo k okolnostem podle článku IX.
3. Pojistitel při poskytování pojištění vyhodnocuje plnění podmínek boje proti korupci v mezinárodním obchodě u konkrétního vývozu v souladu se závazky České republiky. Pokud dovozce, vývozce nebo osoba jednající za ně při sjednání smlouvy o vývozu porušila ustanovení norem a zvyklostí mezinárodního práva, kterými je Česká republika vázána², nebo ustanovení § 331 až 334 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nebo ustanovení zákona č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů, má pojistitel právo odmítnout pojistit riziko nezaplacení pojištěné pohledávky dle těchto pojistných podmínek.

Článek XIV. – Zvláštní ustanovení pro případ, kdy je předmětem pojištění pohledávka z akreditivu

1. Ustanovení tohoto článku XIV. pojistných podmínek se použijí spolu s ostatními ustanoveními pojistných podmínek pouze v případě, kdy je předmětem pojištění pohledávka z akreditivu vystaveného bankou jako nástroj na úhradu závazků dovozce ze smlouvy o vývozu.
2. Pro účely těchto pojistných podmínek a pojistné smlouvy se rozumí:
 - a) **akreditivem** neodvolatelný dokumentární akreditiv vystavený bankou ve prospěch vývozce jako nástroj na úhradu závazků dovozce ze smlouvy o vývozu, který se řídí Jednotnými zvyklostmi a pravidly pro dokumentární akreditivy vydávanými Mezinárodní obchodní komorou,
 - b) **pojištěným** banka, pobočka zahraniční banky nebo finanční instituce popř. jiný subjekt, na který vývozce úplatně postoupil písemnou smlouvou pojištěnou pohledávku ze smlouvy o vývozu a/nebo pohledávku z akreditivu bez možnosti uplatnění regresu na vývozce.
3. Pojistnou událostí je také (v případě pojištění pouze pohledávky z akreditivu pak výlučně) dílčí nebo úplné nezaplacení pojištěné pohledávky ke dni splatnosti, a ani v průběhu čekací doby (karenční doba), je-li stanovena, pokud dojde k nezaplacení ze strany banky vystavující akreditiv přímo a výlučně v důsledku jedné nebo více příčin představujících komerční riziko nebo příčin představujících teritoriální riziko tak, jak jsou tato rizika vymezena v těchto pojistných podmínkách.
4. Pokud pojistná smlouva nestanoví jinak, pojistiteli nevzniká povinnost poskytnout pojistné plnění (výluky z pojištění) také pokud bylo neuhrazení pojištěné pohledávky přímo či nepřímo způsobeno:
 - a) formálními či obsahovými nedostatky akreditivu anebo formálními či obsahovými nedostatky s tímto akreditivem souvisejících dokumentů (včetně smlouvy o postoupení pohledávek z akreditivu),

- b) nesplněním závazků vývozce plynoucích ze smlouvy o vývozu anebo nesplněním podmínek akreditivu anebo nepředložením dokumentů dle podmínek akreditivu,
 - c) změnami či zánikem smlouvy o vývozu, smlouvy o postoupení pohledávek z akreditivu nebo podmínek akreditivu, které byly provedeny bez předchozího písemného souhlasu pojistitele.
5. Pojistiteli nevzniká povinnost poskytnout pojistné plnění (výluka z pojištění) také pokud nastane některá z následujících skutečností:
- a) vývozci nevznikla pohledávka z akreditivu,
 - b) akreditiv nebyl bankou vystavující akreditiv vystaven jako nástroj na úhradu závazků dovozce ze smlouvy o vývozu,
 - c) vystavením akreditivu zanikl závazek dovozce ze smlouvy o vývozu.
6. Pojistiteli nevzniká povinnost poskytnout pojistné plnění v rozsahu, v jakém byla pohledávka vyplývající ze smlouvy o vývozu uhrazena dovozcem, případně v rozsahu, v jakém byla bankou vystavující akreditiv provedena úhrada pohledávky z akreditivu.
7. Pokud bude pojistitelem vyplaceno pojistné plnění dle pojistné smlouvy, mají vývozce a pojištěný, za předpokladu, že pojistná smlouva nestanoví jinak, povinnost poskytnout ve prospěch pojistitele jakoukoli úhradu, výtěžek či plnění z pohledávky vývozce vyplývající ze smlouvy o vývozu, nepostoupené na pojištěného, a to až do výše pojistného plnění a bez nároku na jakoukoli úplatu.
8. Pokud budou předmětem pojištění pohledávky z akreditivu, nesmí vývozce zbývající pohledávky ze smlouvy o vývozu postoupit na třetí osobu bez předchozího písemného souhlasu pojistitele.
9. Vývozce je povinen uhradit pojistiteli majetkovou újmu vzniklou výplatou pojistného plnění pojištěnému také v případě, že nárok na zaplacení pojištěné pohledávky vůči bance vystavující akreditiv byl zamítnut pravomocným soudním nebo arbitrážním rozhodnutím nebo byl přiznán jen zčásti, a to z důvodu nesplnění akreditivních podmínek vystaveného akreditivu zaviněného vývozcem.
10. Smlouvu o vývozu, smlouvu o postoupení pohledávky z akreditivu a podmínky akreditivu je možné měnit jen s předchozím písemným souhlasem pojistitele. Pojistitel může svůj souhlas se změnou smlouvy o vývozu, smlouvy o postoupení pohledávky z akreditivu nebo podmínek akreditivu podmínit změnou pojistné smlouvy, resp. změnou pojistné sazby nebo výše sjednané spoluúčasti.
11. Kde je v pojistné smlouvě a těchto pojistných podmínkách uveden dovozce, rozumí se jím dle okolností v přiměřeném rozsahu také banka vystavující akreditiv. Kde je v pojistné smlouvě a těchto pojistných podmínkách uvedena smlouva o vývozu, rozumí se jí dle okolností v přiměřeném rozsahu také závazek mezi bankou vystavující akreditiv a vývozcem týkající se pohledávek z akreditivu vystaveného bankou vystavující akreditiv a podmínky akreditivu vystaveného bankou vystavující akreditiv.

Článek XV. – Závěrečná ustanovení

1. Vztahy neupravené pojistnou smlouvou nebo pojistnými podmínkami se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku.
2. Rozhodným je znění pojistných podmínek a pojistné smlouvy v jazyce českém.
3. Pojistitel je oprávněn vypovědět pojistnou smlouvu, jestliže:
 - a) pojištěný pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti, popř. mu byla odňata bankovní licence, byla na něho uvalena nucená správa, soud rozhodne o úpadku pojištěného nebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku pojištěného,
 - b) tak stanoví pojistná smlouva,
 - c) tak stanoví, občanský zákoník nebo další právní předpisy.
4. Výpověď musí být písemná. Výpovědní doba počíná běžet dnem doručení výpovědi druhé straně a činí 6 týdnů, nestanoví-li zákon jinak.
5. Stanou-li se některá ustanovení pojistných podmínek nebo pojistné smlouvy v důsledku změny právních předpisů, a to i jen z části, neplatnými, neúčinnými, zdánlivými nebo neaplikovatelnými, nečiní toto neplatnými, nebo neúčinnými nebo zdánlivými zbývající ustanovení.
6. Veškeré informace, které si smluvní strany pojistné smlouvy v jakékoli formě v souvislosti s uzavřením pojistné smlouvy a plněním povinností z ní vyplývajících navzájem poskytly, jsou důvěrné. Strana, které byly tyto informace poskytnuty, je bez souhlasu poskytující strany nesmí poskytnout třetí osobě a ani je použít pro jiný účel, než pro který byly poskytnuty, nestanoví-li závazné právní předpisy jinak (např. zákon o pojišťovnictví). Smluvní strany mohou tyto informace v nezbytné míře poskytnout svým profesionálním poradcům (včetně auditorů, právních zástupců či účetních nebo daňových poradců). Dále mohou smluvní strany tyto informace a nezbytné dokumenty o skutečnostech vyplývajících z pojistné smlouvy sdílet se svou ovládající osobou. Pojistitel je současně oprávněn poskytnout informace a nezbytné dokumenty o skutečnostech vyplývajících z pojistné smlouvy i dalším třetím osobám, a to v rozsahu nezbytném k zajištění stability a bezpečnosti pojistitele, vyžadují-li to povinnosti uložené pojistiteli právními předpisy, zejména povinnost jednat s odbornou péčí a postupovat při výkonu činnosti obezřetně. Pojistitel je zejména oprávněn poskytovat informace a nezbytné dokumenty zajišťovněm a zajišťovacím zprostředkovatelům za účelem uzavření zajišťovací smlouvy a plnění práv a povinností z ní vyplývajících, a to v rozsahu nezbytném pro tento účel. Jiné třetí osobě je pojistitel oprávněn sdělovat skutečnosti týkající se pojištění a pojištěných pohledávek pouze za obdobných podmínek a v obdobném rozsahu, který pojištěnému umožňuje zákon o bankách v případě prodlení dlužníka. Pojistník, resp. pojištěný a vývozce jsou oprávněni poskytnout v nezbytném rozsahu informace o skutečnostech vyplývajících z pojistné smlouvy dovozci, případně bance vystavující akreditiv.
7. Všechny spory vyplývající z pojistné smlouvy či s ní související, budou rozhodovány příslušnými soudy České republiky.
8. Pojištění podle těchto pojistných podmínek se řídí právním řádem České republiky.

9. V souladu s ustanovením § 1801 občanského zákoníku se pojistitel, pojistník a vývozce, kteří jsou podnikateli, odchylojí od příslušných ustanovení § 1799 a 1800 občanského zákoníku o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem. Tímto je vyloučena případná neplatnost ustanovení těchto pojistných podmínek či pojistné smlouvy pro rozpor s uvedenými ustanoveními o smlouvách uzavíraných adhezním způsobem, zejména neplatnost:
- i) doložek, které odkazují na podmínky mimo vlastní text pojistné smlouvy, s jejichž významem nebyl pojistník a/ nebo vývozce seznámen, a ani nebude prokázána znalost pojistníka a/ nebo vývozce o jejich významu
 - ii) doložek, které lze přečíst jen se zvláštními obtížemi, nebo doložek, které jsou pro osobu průměrného rozumu nesrozumitelné, a to, i když to způsobí pojistníkovi a/ nebo vývozci újmu a pojistníkovi a/ nebo vývozci nebyl její význam dostatečně vysvětlen, a
 - iii) doložek, které jsou pro pojistníka a/ nebo vývozce zvláště nevýhodná, aniž je pro to rozumný důvod, zejména odchylojí-li se pojistná smlouva nebo tyto pojistné podmínky závažně a bez zvláštního důvodu od obvyklých podmínek ujednávaných v obdobných případech.